

Ministerstvo financií SR

Ing. Roman Turok-Heteš
generálny riaditeľ sekcie finančného trhu
Štefanovičova 5
P. O. BOX 82
817 82 BRATISLAVA

Váš list číslo/dňa

Naše číslo
56/2019

Vybavuje/linka
M.Lehotská/02 3210 1846
e-mail: maria.lehotska@slaspo.sk

Bratislava
25. novembra 2019

Vážený pán generálny riaditeľ,

dňa 1. januára 2020 nadobudne účinnosť čl. I zákona č. 214/2018 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa **zákon č. 39/2015 Z. z. o poisťovníctve** a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon“). Poisťovne ako povinné subjekty potrebujú vedieť, ako aplikovať novú právnu úpravu bez akýchkoľvek pochybností. Aj preto SLASPO požiadala MF SR, ako gestora zákona, a NBS o stanovisko k niekoľkým otázkam k **§ 70a zákona**. Doterajšia komunikácia medzi SLASPO a MF SR prebiehala v týchto krokoch:

- SLASPO požiadala dňa 04. 07. 2019 MF SR o stanovisko k otázkam k § 70a zákona; súčasťou otázok bolo aj vyjadrenie poisťovní k aplikácii § 70a zákona
- MF SR zverejnilo dňa 10. 09. 2019 na stránke NBS odpovede na otázky SLASPO k § 70a zákona <http://www.nbs.sk/sk/dohlad-nad-financnym-trhom/dohlad/poistovnictvo/nazory-a-stanoviska/stanovisko-mf-sr-pravidla-pre-vypocet-odkupnej-hodnoty>
- Na zverejnené odpovede MF SR reagovala SLASPO 24. 09. 2019 stanoviskom, v ktorom vyjadrila nesúhlas s výkladom MF SR k odseku 2 § 70a zákona
- MF SR dňa 30. 11. 2019 reagovalo na nesúhlasné stanovisko SLASPO a svojou odpoveďou potvrdilo zverejnený výklad:

Základným momentom je, že v 4. a neskorších rokoch nemá klient horšie postavenie ako počas prvých troch rokov, tj. nedostane menej, pokiaľ sa nemení hodnota podielovej jednotky. Samozrejme pokiaľ dôjde k poklesu hodnoty fondu a tým k poklesu aktuálnej hodnoty môže dostať v takom prípade menej.

Zákon č. 39/2015 Z. z. o poisťovníctve stanovuje v § 70a ods. 1 a ods. 2 dve pravidlá vo vzťahu k poisteniu spojenému s investičnými fondmi, ktoré je uvedené v prílohe č. 1 časti B treťom bode zákona o poisťovníctve.

V odseku 1 stanovuje aké percento sa má investovať do aktív slúžiacich na krytie technických rezerv počas prvých troch rokov. Odsek 2 následne upravuje špecifickú situáciu, kedy dôjde k ukončeniu poistnej zmluvy pred uplynutím poistnej doby počas prvých troch rokov trvania poistnej zmluvy.

V prípade, že dôjde k ukončeniu poistnej zmluvy napr. v 4. roku trvania poistnej zmluvy, odsek 2 sa okrem poslednej vety (Výška odkupnej hodnoty musí byť v ďalších rokoch trvania poistenia vždy kladná) neuplatní. Ustanovenie odseku 1 sa však naďalej uplatňuje.

Na základe uvedeného máme za to, že to, čo poisťovňa investovala počas prvých 3 rokov by nemalo podliehať dodatočnému „znákladneniu“ (samozrejme okrem poplatkov zohľadnených v aktuálnej hodnote fondu) v ďalších rokoch, inak by došlo k porušeniu odseku 1.

V tejto súvislosti ďalej uvádzame, že počnúc 4. rokom nie je výška investovanej sumy regulovaná, čo znamená, že poisťovňa môže na poistné prijaté počnúc 4. rokom uplatniť ľubovoľné poplatky.

Na základe uvedeného MF SR trvá na pôvodne zaslanej odpovedi.

Stanovisko SLASPO :

Toto stanovisko považujeme za vecne nesprávne a opätovne zdôrazňujeme, že výklad zákona podávaný MF SR nemá oporu v samotnom znení ustanovenia § 70a zákona.

Dôvody:

- **Žiadna opora v zákone** - tvrdenie MF SR, že: „*Základným momentom je, že v 4. a v neskorších rokoch nemá klient horšie postavenie ako počas prvých troch rokov, tj. nedostane menej, pokiaľ sa nemení hodnota podielovej jednotky.*“ nemá žiadnu oporu v zákone a žiadnym jazykovým, systematickým a ani teleologickým výkladom ustanovení zákona ani nie je možné k takémuto záveru dospieť. Zákon nehovorí nič o podielových jednotkách a ich počte, potrebe zachovania ich počtu po treťom roku trvania zmluvy, o horšom, či lepšom postavení klienta po treťom roku trvania zmluvy ako ani o tom, či klient dostane po treťom roku trvania zmluvy viac alebo menej ako v prvých troch rokoch. Ak by niečo z toho zákonodarcu chcel garantovať, neuvádzal by v texte §70a ods. 2 zákona slová „*počas prvých troch rokov trvania poistnej zmluvy*“, ale tieto by vynechal a zákon by tak zaručoval klientovi v ktoromkoľvek roku pred uplynutím poistnej doby odkupnú hodnotu minimálne vo výške aktuálnej hodnoty aktív, do ktorých poisťovňa investovala počas prvých troch rokov. Pre dosiahnutie účinku prezentovaného MF SR by posledná veta § 70a ods. 2 zákona musela znieť nasledovne: „*Výška odkupnej hodnoty musí byť vždy kladná.*“ (bez dodatku „*v ďalších rokoch trvania poistenia*“).
- **Pravidlo de minimis zavedené na základe poslaneckého návrhu v NR SR treba rešpektovať** - povinnosť poisťovne garantovať minimálnu výšku odkupnej hodnoty vo výške aktuálnej hodnoty aktív zákon stanovuje len v prvých troch rokoch, keďže zákon výslovne stanovuje časové obmedzenia pre garancie výšky odkupnej hodnoty vo výške aktuálnej hodnoty aktív len na prvé tri roky trvania poistnej zmluvy a pre ďalšie roky stanovuje len pravidlo *de minimis*, t.j. požiadavku kladnej odkupnej hodnoty.
- **Interpretácia MF SR nemôže vychádzať z pôvodného vládneho návrhu** predloženého do NR SR, ktorý v § 70a ods. 2 zákona skutočne stanovoval povinnosť zachovávať aj po treťom roku garantovanú výšku odkupnej hodnoty. Tento pôvodný návrh odseku 2 § 70a zákona znel:
„(2) *Ak ide o poistenie podľa odseku 1 a poistník ukončí poistnú zmluvu pred uplynutím poistnej doby, poisťovňa, poisťovňa z iného členského štátu a pobočka zahraničnej poisťovne vypláti poistníkovi odkupnú hodnotu minimálne vo výške časovej hodnoty investovaného poistného určeného podľa odseku 1.*“ .
Toto znenie odseku 2 § 70a zákona navrhol zmeniť na schválené znenie (súčasnú) Výbor NR SR pre financie a rozpočet pod vedením vtedajšieho predsedu výboru Ladislava Kamenického, súčasného ministra financií (viď. [Uznesenie VFR 286 tlač 944](#)), pričom jeho zmyslom a cieľom bolo obmedziť striktnú garanciu požadovanú vládny návrhom. Tento návrh odseku 2 § 70a zákona bol zahrnutý do spoločnej správy výborov [Spoločná správa VFR tlač 944](#) a následne bol schválený a publikovaný v tomto znení:
(2) *Ak ide o poistenie podľa odseku 1 a poistník ukončí poistnú zmluvu pred uplynutím poistnej doby, poisťovňa, poisťovňa z iného členského štátu a pobočka zahraničnej poisťovne vypláti poistníkovi počas prvých troch rokov trvania poistnej zmluvy odkupnú hodnotu minimálne vo výške aktuálnej hodnoty aktív, do ktorých poisťovňa, poisťovňa z iného členského štátu a pobočka zahraničnej poisťovne investovala podľa odseku 1, ku dňu ukončenia poistnej zmluvy, zníženej o poistné na krytie rizika dožitia alebo úmrtia počas trvania poistnej zmluvy a zníženej o plnenia, ktoré boli z tohto poistenia už v minulosti poskytnuté. Výška odkupnej hodnoty musí byť v ďalších rokoch trvania poistenia vždy kladná.*

- **Deficit pozície MF SR nemožno preklenúť tvrdením, že odsek 1 § 70a zákona sa stále uplatňuje**

MF SR samo tvrdí, že v prípade ukončenia poisťnej zmluvy zo strany klienta po treťom roku neplatí § 70a ods. 2 zákona okrem poslednej vety, no v ďalšej vete svojho ostatného stanoviska sa snaží tento deficit svojej pozície preklenúť a teda: „Na základe uvedeného máme za to, že to čo poisťovňa investovala počas prvých 3 rokov by nemalo podliehať dodatočnému „znákladneniu“ (samozrejme okrem poplatkov zohľadnených v aktuálnej hodnote fondu) v ďalších rokoch, inak by došlo k porušeniu odseku 1.“ pričom však odseku 1 sa v momente použitia druhej vety odseku 2 uplatniť nemôže, lebo k jeho uplatneniu dochádza pri investovaní a nie pri stanovovaní odkupnej hodnoty. Aj v prípade ak dôjde k „dodatočnému znákladneniu klienta“ po treťom roku trvania zmluvy nepôjde a nemôže ísť o porušenie odseku 1, keďže tento nestanovuje garancie vzhľadom na výšku odkupnej hodnoty v čase, ale len požiadavku investovania stanoveného percenta zo zaplateného poistného do aktív. Teda ak poisťovňa dodržala pravidlá investovania stanovené v odseku 1, tak k porušeniu tohto odseku nemôže dôjsť ani v prípade, ak by vyplatila nesprávnu odkupnú hodnotu, nakoľko takéto konanie by bolo porušením odseku 2 a vonkoncom nie odseku 1, ako chybné interpretuje zákon MF SR.

Záver:

Vzhľadom na blížiacu sa účinnosť novely zákona a na vyššie uvedenú argumentáciu, žiadame MF SR, aby čo najskôr stiahlo svoje pôvodné stanovisko. Uverejnenie nového, právne čistého stanoviska, by významne pomohlo všetkým zúčastneným. V opačnom prípade poisťovne nebudú môcť rešpektovať stanovisko MF SR, ktoré považujú za nesprávne, pretože by sa vystavili nebezpečenstvu dôsledkov porušovania zákona.

S pozdravom

JUDr. Jozefína Žáková
generálna riaditeľka